

21.06.2017

Pelastuskomentaja

---

6 §

Päätös oikaisuvaatimuksesta koskien Helsingin kaupungin pelastuslaitoksen 20.3.2017 määräämää laskua, laskun numero 7010227791

HEL 2017-004662 T 09 05 00

Päätös

Pelastuskomentaja päätti hylätä Kiinteistö Oy Tela Fastighets Ab:n oikaisuvaatimuksen Helsingin kaupungin pelastuslaitoksen 20.3.2017 määräämästä maksusta, laskun numero 7010227791.

Päätöksen perustelut

Oikaisuvaatimus

Oikaisuvaatimuksen esittäjä on vaatinut, että lasku on kumottava ja sen perusteella suoritettu maksu palautettava.

Pelastuslaitos voi pelastuslain 96 §:n perusteella periä maksun tehtävästä, jonka on aiheuttanut hätäkeskukseen liitetyn paloilmoittimen toistuva erheellinen toiminta. Oikaisuvaatimuksen kohteena oleva maksu on peritty tehtävästä, jonka on aiheuttanut asukkaan käytävässä laukaisema ilotulite. Pelastuslaitoksella ei ole ollut lakiin perustuvaa oikeutta maksun perimiseen. Siksi lasku on kumottava ja maksu hyvitetävä vaatimuksen esittäjälle.

Päätöksen yksityiskohtaiset perustelut

Pelastuslain 4 §:n 1 momentin mukaan jokaisen on oltava huolellinen tulipalon tai muun onnettomuuden vaaran ja vahingon välttämiseksi. Pykälän 2 momentin mukaan jokaisen on mahdollisuksiensa mukaan valvottava, että hänen määräysvaltansa piirissä noudatetaan tulipalon ja muun onnettomuuden ehkäisemiseksi ja henkilöturvallisuuden varmistamiseksi annettuja säännöksiä ja määräyksiä.

Pelastuslain 12 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan tässä laissa tai muissa säädöksissä vaaditut tai viranomaisten määräämät palonilmais-, hälytys- ja muut onnettomuuden vaaraa ilmaisevat laitteet on pidettävä toimintakunnossa sekä huollettava ja tarkistettava asianmukaisesti. Pykälän 2 momentin mukaan edellä 1 momentissa tarkoitetuista velvoitteista vastaa rakennuksen yleisten tilojen ja koko rakennusta palvelevien järjestelyiden osalta rakennuksen omistaja, haltija ja toiminnanharjoittaja osaltaan sekä huoneiston haltija hallinnassaan olevien tilojen osalta.

21.06.2017

Pelastuskomentaja

Pelastuslain 96 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaan pelastuslaitos voi periä maksun tehtävästä, jonka on aiheuttanut hätäkeskukseen liitetyn paloilmotuksen toistuva erheellinen toiminta. Pykälän 2 momentin mukaan perittävien maksujen suuruudesta päättää alueen pelastustoimi hyväksymässään taksassa. Alueen pelastustoimen tulee määrätä suoritteistaan perimänsä maksut siten, että ne vastaavat suuruudeltaan enintään suoritteiden tuottamisesta alueen pelastustoimelle aiheutuneiden kokonaiskustannusten määrää. Pykälän 3 momentin mukaan edellä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetun maksun perimisen edellytyksenä on, että paloilmotin on aikaisemmin aiheuttanut erheellisen hälytyksen ja alueen pelastusviranomaisen on kirjallisesti kehottanut kohteen omistajaa, haltijaa tai toiminnanharjoittajaa korjaamaan sen. Edellä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettu maksu saadaan periä kohteen omistajalta, haltijalta tai toiminnanharjoittajalta.

Pelastuslain esitöiden mukaan (HE 257/201) automaattisista paloilmotuslaitteistoista tulevien erheellisten ilmoitusten vähentämiseksi hätäkeskukseen liitetyn paloilmotuksen aiheuttamasta toistuvasta erheellisestä toiminnasta johtuvasta pelastustoimen hälytystehtävästä aiheutuneista kustannuksista tulisi voida periä kohteen omistajalta, haltijalta tai toiminnanharjoittajalta maksu. Maksujen voidaan arvioida vähentävän erheellisten hälytysten määrää edistämällä laitteiden asianmukaista huoltoa ja sijoittamista sekä huolellista toimintaa paloilmotuslaitteilla varustetuissa kohteissa.

Sisäasiainministeriön pelastusosasto on antanut 23.6.2011 päivätyn muistion SM088:00/2008 erheellisten paloilmotusten maksullisuudesta. Muistion mukaan erheellinen automaattinen paloilmotus on onnettomuus tai tehtävä, jossa PRONTOn onnettomuusselosteella onnettomuustyyppinä 1, 2 tai 3 on automaattisen paloilmotuksen tarkastus- ja varmistustehtävä ja jossa yhtenä onnettomuustyyppinä ei ole tulipalo, räjähdys/räjähdysvaara, vaarallisten aineiden aiheuttama onnettomuus tai rakennuspalovaara. Myös paloilmotuksen välittämät vikailmoitukset, joissa hätäkeskus lähettää pelastuslaitoksen tarkastamaan tilanteen, luetaan erheellisiksi automaattisiksi paloilmotuksiksi. Automaattisen paloilmotuksen tarkastus- ja varmistustehtävistä täytettävällä PRONTOn onnettomuusselosteella yksilöidään tarkastus- ja varmistustehtävän syy. Maksu voidaan periä, mikäli paloilmotin on aiheuttanut toistuvasti erheellisiä paloilmotuksia, vaikka paloilmotusten syyt olisivat joka kerralla erilaisia tai jäisivät tuntemattomiksi.

Helsingin kaupungin pelastuslautakunta on 30.8.2011 tekemällään päätöksellä, § 111, päättänyt, että pelastuslaitos perii maksun toistuvista aiheuttamista paloilmotuslaitteiden hälytyksistä (Erheellisistä paloilmotuk-

21.06.2017

Pelastuskomentaja

---

sista tiedottaminen ja laskuttaminen Helsingin pelastuslaitoksella sekä PELASTUSLAITOKSEN LASKUTUSTAKSAT 1.1.2013 ALKAEN). Päätöksessä on todettu, että automaattisten paloilmittimien hälytyksistä suurin osa on erheellisiä. Erheelliset hälytykset aiheuttavat hälytysajona tarpeetonta riskiä ja yksiköt ovat poissa valmiudesta todellisiin onnettomuustilanteisiin. Päätöksen mukaan laskutettavia erheellisten hälytysten perusteita ovat muun muassa tupakointi, ilkivaltainen käyttö ja ruuan valmistus.

Maksu peritään kolmannesta ja sitä seuraavista erheellisistä paloilmoituksista, jotka tapahtuvat samassa kohteessa kahdentoista kuukauden kuluessa. Perittäväksi maksuksi on päätetty 690 euroa kutakin erheellistä paloilmoitusta kohden.

Erheellisten palohälytysten laskujen lähettäminen perustuu edellä mainittuun lainvoimaiseen pelastuslautakunnan hallintopäätökseen. Laskujen saatteissa yksilöidään laskutettavat hälytystehtävät ja niiden syyt. Laskun saatteessa ilmoitetaan maksun perusteena oleva pelastuslautakunnan taksapäätös ja eritellään erheellisten paloilmoitusten yksilöintitiedot sekä laskutettavat erheelliset paloilmittinhälytykset. Laskun hyväksyvä pelastusviranomaisen vahvistaa laskun allekirjoituksellaan ja laskuun liitetään muutoksenhakuohjeena valitusosoitus, jonka mukaan tähän päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella.

Mäkelänkatu 50 koskevat korjauskehotukset on lähetetty taholle, joka on tehnyt sopimuksen hätäkeskuksen kanssa, eli samalle taholle kuin lähetetään laskun saate, lasku ja valitusosoitus. Lisäksi jokaisen lähetetyn laskunsaatteen mukana on kirjallinen korjauskehotus valitusosoituksineen.

Saatteessa erheellisen paloilmoituksen laskulle on todettu seuraavasti: Kiinteistöenne paloilmittimesta on tullut kahdentoista kuukauden aikana kolmas erheellinen paloilmittinhälytys. Pelastuslain 96 §:n nojalla pelastuslaitos perii maksun tehtävästä, jonka on aiheuttanut hätäkeskukseen liitetyn paloilmittimen toistuva erheellinen toiminta. Maksun periminen; Helsingin kaupungin pelastuslautakunnan tekemän taksapäätöksen mukaisesti maksu peritään kahdentoista kuukauden aikana aiheutuneesta kolmannesta erheellisestä paloilmoituksesta lähtien. Maksun suuruus on 690 € erheellistä paloilmoitusta kohden. Kehotamme ryhtymään kiinteistössänne välittömästi toimenpiteisiin, jotta paloilmittimestanne ei jatkossa tule erheellisiä paloilmittinhälytyksiä.

Mäkelänkatu 50:ssä on tehty palotarkastus 19.11.2013. Palotarkastuspöytäkirjassa on ilmoitettu, että erheellinen paloilmitys voidaan laskuttaa:

21.06.2017

Pelastuskomentaja

Erheellinen palo ilmoitus: Pelastuslain mukaan alueen pelastustoimi voi periä maksun tehtävästä, jonka on aiheuttanut hätäkeskukseen liitetyn palo ilmoittimen toistuva erheellinen toiminta. Lasku lähetetään taholle, joka on tehnyt sopimuksen palo ilmoittimesta hätäkeskuksen kanssa. Lisätietoja www.hel.fi/pel: - Ohjeet ja lomakkeet -> Erheellisten palo ilmoitusten ehkäisy

Mäkelänkatu 50:n Poistumisturvallisuuden arviointi / Kiinteistö Oy Tela Fastighets Ab –pöytäkirjassa (Poistumisturvallisuuden arviointi 17.2.2015) on todettu, että vuoden 2014 hälytysten määrä on ollut 17 kpl. Pöytäkirjassa on todettu, että toiminnanharjoittaja ei ole halukas nostamaan ilmaisimien ilmoitusherkkyystasoa koska todellisiin tilanteisiin halutaan mahdollisimman nopea reagointi.

Ennen valituksenalaisia laskuja on Mäkelänkatu 50:stä annettu useita kirjallisia korjauskehotuksia valitusosoituksineen.

Korjaustoimenpiteiden toteuttaminen on omistajan, haltijan ja toiminnanharjoittajan vastuulla. Pelastuslaitos on ohjeistanut toimenpiteistä, joilla kiinteistön erheellisiä palo ilmoituksia voidaan vähentää. Helsingin kaupungin pelastuslaitoksen internet –sivuilta Onnettomuuksien ehkäisy –kohdan alta Ohjeista ja lomakkeista löytyy ohje erheellisten palo ilmoitusten ehkäisystä, jonka mukaan kiinteistön tulee huolehtia kulunvalvonnastaan niin, että asiattomat henkilöt eivät liiku kiinteistössä. Tyypillinen ilkeävaltainen palo ilmoittimen hälytystehtävä on palo ilmoituspainikkeen painaminen. Ilkeävaltaa voidaan ehkäistä kulun- ja kameranvalvonnan tehostamisella. Tapauskohtaisesti voidaan kiinteistöissä harvita palo ilmoitinpainikkeiden poistoa tai siirtoa henkilökunnan näkyville, jos niistä on enemmän haittaa kuin apua.

Oikaisuvaatimuksen alainen Mäkelänkatu 50:n hälytystehtävä on liittynyt ilkeävaltaiseen ilotulitteen laukaisuun. Tällainen erheellinen palo ilmoitus ovat perusteltu laskuttaa, koska kyse ei ollut vaaratilanteen kriteerit täyttävästä hälytyksestä kuten rakennuspalosta tai onnettomuusvaaratilanteesta.

Kiinteistö Oy Tela Fastighets Ab on vastuussa koko rakennusta palvelevan automaattisen palo ilmoitinjärjestelmän toiminnasta.

Kiinteistön omistajan, haltijan ja toiminnanharjoittajan vastuulla on esimerkiksi ilmaisinten herkkyuden säätö ja monikriteeritoimintojen käyttöönotto, huonekohtainen ilmaisintyyppin valinta, ilmaisimen sijoitus suhteessa poistoilmanvaihtoon sekä mahdolliset liesituulettimen automaattinen käynnistys kytkettäessä levy päälle ja hellavahdit. Lisäksi tulee huomioida asiakkaisen, asukkaiden ja hoidettavien henkilöiden käyttäy-

21.06.2017

Pelastuskomentaja

---

tyminen, jonka takia hälytyksiä voi aiheutua. Edellä mainitut asiat voivat johtua alentuneesta toimintakyvystä, päihdeongelmista tai kulttuurieroista.

Pelastuslaitoksen kannalta ilkeimmallaan johtuvaa ja turhan tehtävän aiheuttavaa palohälytystä on pidettävä vähintäänkin vastaavalla tavalla erheellisenä kuin ruuanlaitosta ja tupakoinnistakin aiheutuvaa palohälytystä. Lisäksi asiassa ei voida jättää ottamatta huomioon, että kiinteistöllä tahallisesti aiheutetut ilkeimmallaan palohälytykset kuuluvat kiinteistön omistajan/haltijan vaikutus- ja vastuupiiriin.

Sisäasiainministeriön mukaan maksu voidaan periä, mikäli paloilmoitin on aiheuttanut toistuvasti erheellisiä paloilmoituksia.

Pelastuslautakunta on puolestaan päättänyt, että myös paloilmoittimen ilkeimmallaan käyttö on laskutettava erheellinen paloilmoitus ja siten siitäkin voidaan periä maksu.

Edellä mainittuun nähden ja ottaen lisäksi huomioon pelastuslain 4 §:ssä määritetty huolehtimisvastuu ja muutoin asiassa esitetty selvitys, Helsingin kaupungin pelastuslaitos on voinut pelastuslain 96 §:n mukaisesti periä maksun oikaisuvaatimuksen alaisesta erheellisestä hälytyksestä.

Lisätiedot

Tomi Kuula, lakimies, puhelin: 310 30040
tomi.kuula(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto

Otteet

Ote
Asianomainen

Otteen liitteet
Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto

Tiedoksi

Tiedoksisajaajat